

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	27 november 2013	Registratienr.	RO 13.3977088
Raadscommissie	Beheer en Verkeer	Datum B&W besluit	05-11-2013
Datum raadscommissie	20 november 2013	Portefeuillehouder	Van Keulen
Bijlagen	-	Steller	Gerd Boerema
		Telefoon	06-51270136
		E-mail	gerd.boerema@groningen.nl

Onderwerp

Kredietaanvraag HOV-maatregelen netwerkanalyse Groningen - Assen (ambitieniveau 1 en 2 bus)

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. het pakket HOV-maatregelen netwerkanalyse Groningen - Assen (ambitieniveau 1 en 2 bus) vast te stellen;
- II. de totale kosten voor het maatregelenpakket HOV-maatregelen netwerkanalyse Groningen - Assen (ambitieniveau 1 en 2 bus) te bepalen op € 19.189.000,--;
- III. de kosten te dekken uit:
 - RSP- middelen (€ 9.500.000,--);
 - Voorbeslag middelen extra beleid 2015 – vrijval middelen tram (€ 9.689.000,--);
- IV. voor het pakket HOV-maatregelen netwerkanalyse Groningen Assen (ambitieniveau 1 en 2 bus) een krediet tot en met 2015 beschikbaar te stellen van € 19.189.000,--;
- V. de gemeentelijke investeringsruimte van € 20.000.000,-- aan te merken als een gesloten financieringssysteem, waarbij eventuele overschotten/tekorten worden verrekend binnen het totale -maatregelenpakket netwerkanalyse Groningen - Assen;
- VI. het project maatregelenpakket netwerkanalyse Groningen - Assen aan te merken als sleutelproject;
- VII. de gemeentebegroting 2013 te wijzigen.

(Publieks-)samenvatting

Op 30 oktober 2013 heeft de raad de geactualiseerde Regiovisie Groningen-Assen vastgesteld. Een veranderende opgave en veranderde financiële omstandigheden maakten dit noodzakelijk. Naast de actualisatie van de Regiovisie, is ook de regionale Netwerkanalyse herzien. Ook heeft de raad een nieuwe gezamenlijke HOV-visie vastgesteld, als uitwerking voor het openbaar vervoer. Samen met de provincie Groningen hebben wij daar een aanvullend maatregelenpakket van samen 95 miljoen euro aan gekoppeld, om spoedig een kwaliteitsstap te maken voor het openbaar vervoer. Van deze 95 miljoen euro is 20 miljoen euro bedoeld om de ambitieniveau 1 en 2 voor het busverkeer te realiseren, waarbij een klein gedeelte van de maatregelen buiten de gemeente Groningen ligt. Deze kredietaanvraag heeft betrekking op de maatregelen die in de stad nodig zijn om de bussen op de 3 HOV-assen te laten rijden.

Inleiding

In 2012 is besloten tot de actualisatie van de Regiovisie Groningen-Assen en tot het opstellen van een nieuwe bereikbaarheidsstrategie, op basis van een geactualiseerde Netwerkanalyse. Voor het openbaar vervoer is een regionale HOV-visie opgesteld. Om ambities uit deze HOV-visie spoedig te kunnen realiseren, werkten gemeente en provincie Groningen een aanvullend maatregelenpakket uit. Uw raad heeft op 30 oktober jongstleden dit maatregelenpakket vastgesteld.

In de HOV-visie is een groot aantal maatregelen opgenomen die tot doel hebben de doorstroming en regelmaat van het busverkeer in de stad te verbeteren. Dit moet naast kwaliteitsverbetering leiden tot een reductie van de exploitatiekosten. Om die reden is het meer dan wenselijk om de maatregelen uit tranche 1 uitgevoerd te hebben voor de ingang van de dienstregeling per 5 januari 2014 en de maatregelen uit tranche 2 uitgevoerd te hebben voor de dienstregeling per 31 december 2014. De uitvoering van tranche 3 dient medio 2015 te zijn uitgevoerd zodat voor de start van de ombouw Zuidelijke Ringweg een volwaardig OV alternatief beschikbaar is.

In tranche 2 en 3 is een aantal maatregelen opgenomen die planologisch met elkaar verbonden zijn. Deze maatregelen zijn op dit moment nog niet planologisch verankerd. Daarom is een tijdige voorbereiding van groot belang. Daarnaast dienen al deze maatregelen uiterlijk in 2015 te worden uitgevoerd. Om deze redenen wordt nu een krediet aangevraagd voor alle HOV- maatregelen die betrekking hebben op ambitieniveau 1 en 2 bus.

Het project maatregelenpakket netwerkanalyse Groningen - Assen merken we aan als sleutelproject. Hierdoor wordt uw raad periodiek op de hoogte gesteld van de vorderingen.

Beoogd resultaat

Met het uitvoeren van de maatregelen tranche 1 kan de busdienstregeling 2014 volledig worden gereden. De uitvoer van tranche 2 heeft betrekking op de busdienstregeling 2015. Tranche 3 zorgt er voor dat gebruikers van de Zuidelijke Ringweg tijdens de ombouw een volwaardig OV alternatief hebben om de stad te bereiken.

Kader

De actualisatie Regio Groningen - Assen volgt uit het Convenant van de Regio Groningen - Assen. Aanleiding voor het actualiseren van de Netwerkanalyse is het stoppen van project RegioTram. In 2013 is daarom intensief samengewerkt om de Netwerkanalyse te actualiseren en een nieuwe bereikbaarheidsstrategie en visie op het openbaar vervoer op te stellen. Uw raad heeft 30 oktober 2013 deze nieuwe netwerkanalyse en HOV-visie vastgesteld.

Argumenten/afwegingen

Visie op openbaar vervoer (HOV-visie).

Voor het openbaar vervoer is de bereikbaarheidsstrategie verder uitgewerkt in een HOV-visie voor de langere termijn. In deze door de RGA opgestelde visie blijft de trein de ruggengraat van de HOV-structuur en daar waar geen trein aanwezig is, wordt ingezet op HOV-bussen. In de Netwerkanalyse is geconstateerd dat het openbaar vervoer (bus en trein) vooral groeit op de HOV-assen. Via de HOV-structuur worden regio en stad met elkaar verbonden, worden de dynamo's van de stad bereikbaar gehouden en wordt aangesloten bij belangrijke OV-knooppunten (in de P+R-locaties) in de regio.

Hoofduitgangspunt voor de visie is de gefaseerde ontwikkeling van modaliteitsonafhankelijke HOV-assen (bus en trein) met een hoge kwaliteit en een hoge frequentie. Voor de bus worden drie HOV-lijnen ontwikkeld, waarbij regio en stad aan elkaar worden verbonden en een ruimtelijk structurerende werking ontstaat.

Deze drie HOV-lijnen zijn:

Leek/Roden-Beijum/Lewenborg;

Zuidlaren/Annen-P+R Driebond;

Europapark-Zernike-Zuidhorn.

Tevens worden P+R locaties aan de stadsranden met elkaar en de binnenstad verbonden via HOV-assen.

Hiermee kunnen de P+R locaties fungeren als essentiële knooppunten in het regionale OV-netwerk. Daarnaast blijven de verbinding Hoornse Meer - Martinizekenhuis - Hoofdstation - Binnenstad - Vinkhuizen en andere onderliggende buslijnen een belangrijk onderdeel van het busnetwerk.

Maatregelen bus.

De bus maatregelen van ambitieniveau 1 en 2 uit de netwerkanalyse zijn de maatregelen die het mogelijk maken dat de bussen op de drie HOV-assen kunnen rijden, de binnenstad van Groningen kan worden ontlast, de reizigersgroei in de stad kan worden opgevangen en een kwalitatief beter product kan worden aangeboden aan de reiziger. Het is van belang dat deze busmaatregelen snel worden uitgevoerd zodat de drie bus HOV-assen klaar zijn voor gebruik voordat de grote werkzaamheden aan de Zuidelijke Ringweg van start gaan. Daarnaast zijn we bij snelheid gebaat om de exploitatiekosten niet verder te laten oplopen en het openbaar vervoer betaalbaar te houden. Vanwege het verschil in planproces zijn alle maatregelen uit ambitieniveaus 1 en 2 bus uit de HOV-visie verdeeld in drie tranches waarmee u met de vaststelling van de HOV-visie heeft ingestemd.

Tranche 1 voorziet in de realisatie van:

- a. twee richtingen busverkeer op Damsterdiep noordzijde (uitvoering na 1 januari 2014, € 650.000,--);
- b. aanleg langshalte Stationsweg noordzijde t.h.v. stadsbalkon (€ 550.000,--);
- c. aanpassen VRI en stopstrepen kruising Zaagmuldersbrug (€ < 50.000,--);
- d. halte Damsterdiep nabij Oostersluis (€ < 50.000,--);
- e. halte aan HOV-as West ter hoogte van Stadspark incl. voetpad naar Peizerweg (€ 150.000,--);
- f. halte Buitenhof aan Peizerweg ter hoogte van Hunsingolaan (€ < 50.000,--);
- g. looproute IKEA-Europaweg opwaarderen (€ < 50.000,--);
- h. Europapark aanleg plasvoorziening (€ < 50.000,--);
- i. aanpassing haltes op langere bussen (€ < 50.000,--);
halte Zuiderdiep ten westen Herestraat toevoegen (€ < 50.000,--).

Tranche 2 voorziet in de realisatie van:

- a. keerlus Ruischerbrug (€ 100.000,--);
- b. afsluiting Herebrug voor autoverkeer (€ 300.000,--);
- c. VRI Petrus Campersingel-Hanzeplein (€ < 50.000,--);
- d. Oostersingel doorstroming (€ 1.000.000,--);
- e. samenvoeging twee haltes Beijum (€ < 50.000,--);
- f. opheffing haltes Meedenpad (€ 0,--);
- g. opheffing haltes Oosterstraat en Gelkingestraat (€ < 50.000,--);
- h. opwaarderen haltes en uitbreiding DRIS (€ 3.500.000,--);
- i. toegankelijke haltes 2014 (€ 1.000.000,--);
- j. opruimen haltes die vanwege vervallen lijn 4 niet meer noodzakelijk zijn (€ < 50.000,--).

Tranche 3.

- a. 3 haltes in Lewenborg samenvoegen tot 2 haltes (€ < 50.000,--);
- b. realisatie bushaltes bij de Gasunie (€ < 50.000,--);
- c. Singeldam (€ 5.600.000,--);
- d. overstap knooppunt UMCG Noord (€ 1.500.000,--);
- e. Kolendrift (€ 1.200.000,--);
- f. doorsteek Johan van Zwedenlaan (€ 1.500.000,--);
- g. overstap Oost-West op HOV-as bij Corpus den Hoorn (€ 200.000,--);
- h. halte Groningen Zuid (Noord-Zuid) bovenop viaduct (€ 2.000.000,--).

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De netwerkanalyse is tot stand gekomen na een uitgebreid traject door de Regio Groningen - Assen, waaraan twee provincies en twaalf gemeenten samenwerken. Naast vele ambtelijke bijeenkomsten en vergaderingen van Stuurgroep en Projectteams heeft er een aantal bijeenkomsten voor Raden en Staten plaatsgevonden.

Bij diverse bijeenkomsten zijn ook externe stakeholders uitgenodigd zoals Rijkswaterstaat, grote instellingen (UMCG, onderwijsinstellingen), Kamer van Koophandel en het Kwaliteitsteam Regio Groningen - Assen. Ook heeft er een online participatieproces plaatsgevonden voor het bereikbaarheidsdeel.

Bewoners (organisaties) worden nog geïnformeerd over de te nemen fysieke maatregelen.

Informatie over de wijzigingen van de dienstregeling vindt plaats vanuit het OV-bureau en de vervoerder.

Financiële consequenties

Het aanvullende maatregelenpakket van provincie en gemeente Groningen geeft uitvoering aan de ambities uit de HOV-visie. De HOV-visie is als bijlage toegevoegd. Deze aanvullende maatregelen bedragen in totaal 95 miljoen euro: 75 miljoen euro van de provincie Groningen en 20 miljoen euro van de gemeente Groningen.

Alle maatregelen uit de tranches zijn globaal geraamd. Met de provincie Groningen is afgesproken dat tekorten/overschotten bij de maatregelen uit de netwerkanalyse Groningen - Assen met elkaar kunnen worden uitgewisseld. Bij een tekort dienen maatregelen versoerd te worden.

Gelet op de afspraken met de provincie stellen we u voor de gemeentelijke investeringsruimte van 20 miljoen euro ten behoeve van het maatregelenpakket te beschouwen als een gesloten financieringssysteem en eventuele vrijvallende investeringsruimte in te zetten binnen het totale maatregelenpakket. Normaal gesproken valt vrijval terug naar de algemene middelen en vindt vandaar uit een integrale afweging plaats over de inzet van de vrijval. In het geval van een gesloten financieringssysteem zijn positieve resultaten niet meer integraal afweegbaar zijn (zoals gebruikelijk op basis van de financiële spelregels), maar worden ingezet binnen het totale maatregelenpakket netwerkanalyse

Groningen - Assen. Nadelen dienen binnen het gesloten systeem te worden opgevangen. Mocht na uitvoering van alle maatregelen blijken dat er financiële middelen overblijven dan vloeit dit geld terug en kan er een integrale afweging plaatsvinden.

De maatregelen uit de HOV-visie die nodig zijn in de stad worden door de gemeente Groningen voorbereid en uitgevoerd. Deze kredietaanvraag heeft betrekking op de maatregelen die in de stad nodig zijn voor de realisatie van de 3 HOV-assen dat overeenkomt met ambitieniveau 1 en 2 bus uit de HOV-visie. We vragen nu in één keer een krediet aan voor alle maatregelen uit ambitieniveau 1 en 2. Dit omdat alle maatregelen vóór de start ombouw Zuidelijke Ringweg (medio 2015) gereed moeten zijn. Daarnaast moet een aantal maatregelen uit zowel ambitieniveau 1 en 2 nog planologisch verankerd worden, waarbij een aantal maatregelen met elkaar te maken hebben.

Gelet op het voorgaande stellen wij u voor een krediet van € 19.189.000,- voor het HOV-maatregelen netwerkanalyse Groningen – Assen ter beschikking te stellen. Dit bedrag kan gedekt worden uit € 9.500.000,- RSP-middelen en voor € 9.689.000,- uit een voorbeslag op de nieuw beleidsmiddelen 2015. Deze € 9.689.000,- maakt deel uit van de 20 miljoen die de gemeente bijdraagt aan het totale aanvullende maatregelenpakket. In de meerjarenbegroting 2015 is de vrijval voor het niet doorgaan van de RegioTram opgenomen in deze nieuw beleidsmiddelen. Er wordt voorgesteld om een voorbeslag te doen zodat de genoemde maatregelen tijdig genomen kunnen worden. In de begroting van 2014 zijn voor dit doel geen middelen beschikbaar.

Daarnaast hebben we nog wel steeds een stevige bereikbaarheidsopgave. We hebben met de provincie afgesproken dat zij de RSP bijdrage uiterlijk 1 januari 2014 leveren. Hierdoor is er geen voorfinanciering nodig voor de maatregelen die zo snel mogelijk getroffen moeten worden om de vastgestelde dienstregeling 2014 te kunnen uitvoeren. Met deze RSP-middelen kunnen de maatregelen uit tranche 1 en 2 worden gerealiseerd. Hierdoor ontstaat er geen cashflowprobleem vanwege het feit dat de gemeentelijke middelen pas per 2015 beschikbaar komen.

Begrotingswijziging voor investeringskrediet HOV-maatregelen netwerkanalyse Groningen-Assen			
Betrokken dienst(en)	RO/EZ		
Soort wijziging	uittrekken investeringskrediet		
Tijdsplanning krediet	2013 t/m 2015		
Financiële begrotingswijziging	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
7.2 Openbaar Vervoer	19.189	19.189	0
Totale begrotingswijziging	19.189	19.189	0

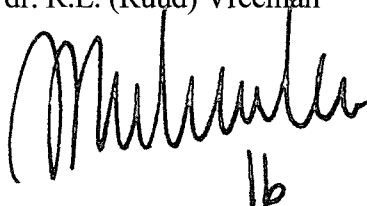
Wij hebben uw raad in onze brief over de bereikbaarheid van Stad en Regio (RO 13.3778574) voor de zomer geïnformeerd over de voorbereidingen die wij alvast treffen om de maatregelen uit tranche 1 en 2 tijdig te kunnen uitvoeren. De kosten die wij de afgelopen komende periode hebben gemaakt zijn feitelijk onrechtmatig. In de periode tot 27 november gaat het om circa € 115.000,-. Dit kan met het voorliggende voorstel worden gecorrigeerd.

Realisering en evaluatie

Zoals in voorgaande paragraaf is beschreven is al gestart met de voorbereiding van de maatregelen die beschreven zijn in tranche 1 en 2. De maatregelen uit tranche 1 dient vóór 5 januari 2014 te zijn uitgevoerd. Voor tranche 2 geldt een deadline van 31 december 2014, terwijl tranche 3 medio 2015 gereed moet zijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. R.L. (Ruud) Vreeman

Handwritten signature of dr. R.L. (Ruud) Vreeman, consisting of a stylized cursive script. Below the signature is the number '16'.

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Handwritten signature of drs. M.A. (Maarten) Ruys, consisting of a stylized cursive script.